

Kertész Endréné Lakcímbejelentője

[illegible]

Ez egy lakcímbejelentő lap anyám, Kertész Endréné, született Fischer Lenke nevére kiállítva 1942-ből. A lakcíme Kacsóh utca 3., ez volt a mi házunk Karcagon. Nem tudom, miért volt erre szükség. Akkor nem tudom, hogy hívták az utcát, ahol laktunk -- később Löwy Sándor, most Kertész József utca --, erre merőlegesen ment a Kacsóh utca, ennek a sarkán volt a nyomda, nagyapám nyomdája. Egy sarokkal odébb volt egy pékség, ahová targoncán vittük nagy fazékban a sóletet, és ugyanúgy hoztuk vissza szombaton. Emlékszem, hogy héjastul főtt tojás volt a tetején. Az akkori pékmester számára természetes volt, hogy a kemencében ugyanúgy megsült a zsidóknak a sóletje, mint ahogy a friss kenyér is. Mellette volt egy jéggyár, amit a hangjáról lehetett megismerni. Akkor nem voltak hűtőszekrények, hanem anyám meg mi is hosszú, henger alakú jégdarabokat cipeltünk talicskával, és volt valami szekrény, az volt a hűtő. Teljesen illuzórikus világ volt, ahol kora reggel az utcából meg a keresztutcából elhajtották a teheneket, és a világ csodájára, este maguktól hazataláltak. És még véletlenül sem ment egyik sem másik kapuba. Volt még zsidó paraszt is Karcagon. Később mindig azt mondták, hogy mutass nekem egy zsidó parasztot! Akkor mit sem tudtunk mi arról, hogy munkaszolgálat meg bevonulni, meg mit tudom én, mi történik vele. Arra emlékszem furcsa módon, hogy a gyerekkorunkban mindig nagy hó volt. És abban az időben szánkók járták a várost. És csilingelő lovak húzták. Majdhogynem azt mondanám, hogy az egész telet ilyen karácsonyi hangulat lengte be. Körülbelül ebben az időben vitték el apámat is. Valami borzasztóan megható, szép jelenet volt, amikor ő elindult szánkóval, vélhetően a vasútállomásra. Fogalmunk nem volt, hogy ez az út hova vezet. Annak rendje és módja szerint eltűnt, nem jött vissza a munkaszolgálatból. A túlélő bajtársak mondtak ezt-azt. Végül holtta nyilvánították.